

PROJEKT

U C H W A Ł A Nr

Rady Gminy Lubomia

z dnia

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2013**

Na podstawie art.4¹ ust.1 - 3 i 5 ustawy z dnia 26.10.1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / .Dz.U z 2007r.. Nr 70,poz.473 z późn.zm./ oraz art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2001 r Nr 142, poz.1591 z późn.zm./

Rada Gminy Lubomia

uchwała, co następuje :

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 ,stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1.01.2013 r.

1 941
RADCA PRZEM.
dr Józef Waligórski

Zastępca Wójta Gminy
mgr *Maria Fibic*

Wprowadzenie

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Trudno wyliczalne są straty w sferze psychologicznej i emocjonalnej dotyczące szczególnie rodzin. Z tego względu działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony administracji samorządowej.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹) nakłada na gminę obowiązek realizowania – jako zadania własnego gminy – następujących przedsięwzięć:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

Ustawa zabezpiecza też środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele.

Rozdział I – Postanowienia ogólne

1. Autorzy programu:

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubomi

2. Koordynator programu : Przewodniczący Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubomi.

3. Czas realizacji programu: 01 stycznia 2013r – 31 grudnia 2013r

4. Odbiorcy programu:

- 1) w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i uzależnieniom: dzieci i młodzież przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, rodzice, nauczyciele, reprezentanci innych grup społecznych.
- 2) w zakresie pomocy specjalistycznej: osoby mające czynny kontakt z alkoholem i osoby współuzależnione,

5. Cel programu:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy oraz zmniejszenie rozmiarów już istniejących ,
- 2) zmiana postaw i postępowania członków społeczności lokalnej wobec problemów alkoholizmu ,
- 3) zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- 4) zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie choroby alkoholowej ,
- 5) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 6) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- 7) realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

6. Instytucje i organizacje pozarządowe – współrealizatorzy programu.

- 1) Wójt Gminy Lubomia;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej;

- 4) Gminny Ośrodek Kultury (łącznie z chórami , zespołami i Kołami Gospodyń);
- 5) Szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola;
- 6) Kluby sportowe;
- 7) Ochotnicze Straże Pożarne;
- 8) Ośrodek Terapii Uzależniania od Alkoholu i Współuzależnienia w Wodzisławiu Śl i Gorzycach;
- 9) Policja ;
- 10) Straż Graniczna;
- 11) Straż Gminna;
- 12) Rady Sołeckie;
- 13) Kościoły;
- 14) Gminna Biblioteka Publiczna;
- 15) Inne podmioty, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Rozdział II – Zadania własne gminy

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększanie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Zadaniem samorządu terytorialnego jest udzielenie takiego wsparcia, jakie pozwalałoby na realizację efektywnych programów terapeutycznych – zapewnienie możliwości leczenia w zakładzie odwykowym.

Zadania programu:

- 1) Organizowanie i prowadzenie działań GKRPA w Lubomi- zakup materiałów biurowych, wyposażenia i sprzętu, niezbędnych do realizacji zadań Komisji;
- 2) Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach lecznictwa odwykowego.
- 3) Kierowanie na specjalistyczne badania (biegły lekarz i psycholog) w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i rodzaju proponowanego leczenia.
- 3) Wnioskowanie przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadamianie prokuratury o występowaniu przemocy.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Kolejną ważną grupą doznającą szkód wynikających z uzależnienia są dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym, które ponoszą ogromne straty we wszystkich aspektach rozwoju. Są słabsze fizycznie, częściej chorują. Rozwijają się u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Ponadto stanowią tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Istotną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin alkoholowych odgrywają wszystkie placówki, które udzielają pomocy rodzinom z problemem alkoholowym. Ich zadaniem jest wspieranie rodziny poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Zadania programu:

- 1) Organizacja wypoczynku dla dzieci połączonego z programem profilaktyczno – terapeutycznym i psycho – edukacyjnym.
- 2) Udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej w ośrodkach do tego przystosowanych.
- 3) Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta) pracowników socjalnych, członków GKRPA, nauczycieli, policji oraz innych osób.
- 4) Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubomi, Komisariatem Policji, oświatą oraz innymi jednostkami gminy.
- 5) Współpraca z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Znaczącym wsparciem dla realizacji działań profilaktycznych na terenie szkół było wprowadzenie przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu obowiązku uchwalenia przez Radę Pedagogiczną Szkolnego Programu Profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły.

Opracowanie i realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga systematycznego i planowanego wykorzystania różnorodnych form oddziaływań przy zaangażowaniu jak największej kadry pedagogicznej oraz wykorzystaniu aktywności i pomysłów młodzieży. Szkoły dysponują też dobrym zapleczem organizacyjno-technicznym i mogą stać się miejscem na realizację zajęć

pozalekcyjnych, kółek zainteresowań i zajęć sportowych.

Stworzenie alternatywnych, ciekawych możliwości spędzania czasu jest również częścią Szkolnego Programu Profilaktyki i uzupełnieniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.

Oprócz profilaktyki pierwszorzędnej szkoła jest miejscem, w którym można zdiagnozować zachowania problemowe i podjąć interwencję, czy skierować do miejsc zajmujących się udzielaniem profesjonalnej pomocy psychologicznej.

Bez zewnętrznego wsparcia finansowego realizacja pracy profilaktycznej z młodzieżą jest bardzo trudna.

Zadania programu :

- 1) Realizacja działań profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjach i przedszkolach, dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach statutowych działań szkół, promowanie programów autorskich.
- 2) Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży .
- 3) Dożywanie osób biorących udział w programach profilaktycznych.
- 4) Edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie problematyki uzależnień.
- 5) Szkolenia sprzedawców zajmujących się sprzedażą alkoholu.
- 6) Działania edukacyjne przeznaczone dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem środków uzależniających.
- 7) Przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszącym temu zjawisk.
- 8) Zakup materiałów oraz przeprowadzanie konkursów o tematyce antyalkoholowej.
- 9) Organizacja i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich.
- 10) Wspieranie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych, Klubów Sportowych, różnych form kultury i kultury fizycznej, a także innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia-realizacja na bazie programów psycho-profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania wolnym czasem.
- 11) Wspieranie i finansowanie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną.
- 12) Dofinansowanie szkoleń .
- 13) Organizowanie i udział w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, superwizjach oraz

innych formach zwiększających kwalifikacje w zakresie problematyki uzależnień, rozwiązywania problemów patologii społecznej przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wykluczeniu społecznemu.

- 14) Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej.
- 15) Dofinansowanie działalności, zakup różnego rodzaju materiałów i wyposażenia dla placówek w ramach wykonywanych programów profilaktycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Ważną rolę w zakresie realizacji poszczególnych zadań Gminnego Programu ma działalność różnego rodzaju instytucji (GOK, OPS, Gminna Biblioteka Publiczna), stowarzyszeń i osób fizycznych z terenu Gminy Lubomia.

Wśród organizacji pozarządowych ważnym partnerem dla gminy są Kluby Sportowe i Ochotnicze Straże Pożarne .

Zadania programu :

- 1) Wspieranie finansowe podmiotów niepublicznych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- 2) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
- 3) Nieodpłatne udostępnianie oraz wyposażanie lokalu w celu realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

Zadania programu :

- 1) Kontrole punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i prawa lokalnego.
- 2) Informowanie Policji o naruszeniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) Wnioskowanie do organów ścigania o ukaranie osób naruszających przepisy w/w ustawy .

Rozdział III – Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę , ogłaszanego w Monitorze Polskim w drodze obwieszczenia Rady Ministrów.
- 2) Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Rozdział IV – Postanowienia końcowe.

Przewodniczący GKRPA składa Wójtowi roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.